

Seat No. : _____

AL-112

April-2016

B.A., Sem.-IV

**Elective-211 : Geography
(Bio-Geography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

(3) પરીક્ષાર્થીઓ નકશાકૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.

1. જૈવ ભૂગોળના અભ્યાસનું મહત્ત્વ વિગતે સમજાવો. **14**

અથવા

પારિસ્થિતિકીના સિદ્ધાંતો અને અભિગમોની ચર્ચા કરો.

2. વિષુવવૃત્તીય આહારશૃંખલા અને આહાર જાળ વિશે સમજાવો. **14**

અથવા

પારિસ્થિતિક પિરામિડો વિગતે આકૃતિ સાથે સમજાવો.

3. પ્રાણીઓ અને વનસ્પતિના વિતરણને અસર કરતા પરિબળો અંગે માહિતી આપો. **14**

અથવા

પ્રાણીઓ અને વનસ્પતિના પ્રસરણમાં જમીન અને આબોહવા વિશે ચર્ચા કરો.

4. ગુજરાતના પારિસ્થિતિક પ્રદેશોની સમજ આપી, ગુજરાતના જંગલ પ્રદેશોની લાક્ષણિકતાની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

ગુજરાતના રણ પ્રદેશના પ્રાણીઓ અને વનસ્પતિની સમજ આપો.

AL-112

1

P.T.O.

5. (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

7

- (1) _____ પ્રાણી ફક્ત ઓસ્ટ્રેલિયામાં જોવા મળે છે.
(a) હાથી (b) હરણ
(c) કંગારૂ (d) ઘૂડખર
- (2) પોષણકડીના ત્રીજા સ્તરમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે.
(a) માંસાહારી (b) સર્વગ્રાહી
(c) શાકાહારી (d) એકપણ નહીં
- (3) _____ યુગના બધા જ સજીવો જલીય હતા.
(a) કેટેશિયસ (b) માયોસિન
(c) કેમ્બ્રિયન (d) જુરાસિક
- (4) ગાય એ _____ ઉપભોક્તા છે.
(a) પ્રાથમિક (b) દ્વિતીયક
(c) તૃતીયક (d) ચતુર્થક
- (5) પક્ષી અને વૃક્ષ વચ્ચે _____ સંબંધ છે.
(a) સ્પર્ધા (b) શોષણ
(c) સહોપકારિતા (d) સહભોજિતા
- (6) _____ પ્રદેશમાં જૈવ વૈવિધ્યતા સૌથી વધારે જોવા મળે છે.
(a) ટૂન્ડ્ર પ્રદેશ (b) સવાના ઘાસ પ્રદેશ
(c) વિષુવવૃત્તીય પ્રદેશ (d) એકપણ નહીં
- (7) ધ્રુવોથી વિષુવવૃત્તીય પ્રદેશ તરફ જતા પ્રાથમિક ઉત્પાદકનું પ્રમાણ _____ છે.
(a) ઘટે (b) વધે
(c) મધ્યમ (d) શૂન્ય

(બ) નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો :

7

- (1) પક્ષીઓ વનસ્પતિના પ્રસરણ માટે મહત્વનું વાહક છે.
- (2) જૈવ ભૂગોળ એ જીવવિજ્ઞાન અને ભૂગોળ વચ્ચેની એક સાંકળ છે.
- (3) જૈવ વૈવિધ્યતા જેટલી વધારે એટલી આહારજાળ જટિલ હોય છે.
- (4) નદીએ બીજના પ્રસરણ માટેનું પરિભળ નથી.
- (5) પારિસ્થિતિકીને વિજ્ઞાનની એક વિશિષ્ટ શાખા રૂપે 'રિચાર્ડ હેસે' રજૂ કરી હતી.
- (6) ગુજરાતમાં બન્નીઘાસ કચ્છ જિલ્લામાં સૌથી વધુ જોવા મળે છે.
- (7) જીબ્રા અને જિરાફ એ આફ્રિકાના સવાના ઘાસના પ્રદેશોમાં જોવા મળે છે.

Seat No. : _____

AL-112

April-2016

B.A., Sem.-IV

**Elective-211 : Geography
(Bio-Geography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Draw neat and clean diagram wherever necessary.
(3) Candidate may use stencil map.

1. Explain in detail about studies of Bio-Geography. **14**

OR

Discuss the basic principles and approaches of Ecology.

2. Explain about Tropical level food chain and food webs. **14**

OR

Explain in detail about an Ecological Pyramids with figure.

3. Give the information about factors affecting distribution of fauna and flora. **14**

OR

Discuss about soil and climate for dispersal of animals and plants.

4. Give information about Ecological region of Gujarat. Discuss about characteristics of forest regions. **14**

OR

Explain the Flora and Fauna of the desert regions of Gujarat.

5. (A) Choose the right option for the following : **7**

(1) _____ animal is found only in Australia.

- (a) Elephant (b) Deer
(c) Kangaroo (d) Wild Ass

- (2) In the food chain _____ is included at the third level.
- (a) Carnivorous (b) Omnivorous
(c) Herbivorous (d) None of these
- (3) In _____ era all living bioms were aquatic.
- (a) Cretaceous (b) Miocene
(c) Cambrian (d) Jurassic
- (4) Cow is _____ consumer.
- (a) Primary (b) Secondary
(c) Tertiary (d) Quaternary
- (5) The relation between birds and tree is _____.
- (a) Competition (b) Exploitation
(c) Mutualism (d) Commensalism
- (6) Biodiversity can be seen at its maximum in the _____ region.
- (a) Tundra (b) Sawana Grass land
(c) Tropical (d) None of these
- (7) When we move from the poles to the Equator the proportion of primary producers _____.
- (a) decrease (b) increase
(c) medium (d) zero

(B) State whether following sentences are **true** or **false**.

7

- (1) Birds are important agent of the dispersal of plants.
- (2) Bio-geography is a chain between Biology and Geography.
- (3) The higher the bio-diversity the more complex the food webs.
- (4) River is the not important for seed dispersal.
- (5) Ecology as a special branch of science was introduced by Richard Hesse.
- (6) Banny grass are seen maximum in Kutch district of Gujarat.
- (7) Zebra and Giraffe are inhabitant of Savana grass land in Africa.